Door het Maasdal bij Beesel en Kessel

Auteur: Charles Aerssens

Midden-Limburg
Het Maasdal in Midden-Limburg bij Reuver-Kessel verrast je met mooie wandelroute aan beide zijden van de Maas. De route voert door een afwisselend landschap en uitbundige natuur met veel bijzondere plekjes. De wandeling vertrekt vanuit Beesel, een gemeente die in 2014 uitgeroepen is tot het groenste dorp van Nederland. We wandelen langs Kasteel Nieuwenbroeck naar het gehucht Bussereind om dan door het open landbouwgebied 't Haselt richting Reuver te gaan. Met een omtrekkende beweging langs Wijngaard Hoeve Roozendaal en Recreatiepark Lommerbergen voert de route voorbij aan de Lambertuskapel. Dan krijgen we na het bosgebied zicht op de druk bevaren Maas en het karakteristieke Kessel. We nemen het pontje naar het dit romantische Maasdorp en vervolgen onze wandeling stroomopwaarts langs de oevers van de Maas. De route gaat door de natuurgebieden De Weerdbeemden met zijn kleiputten en aangrenzende de hoge zandduin De Musschenberg. In het buurtschap Hanssum zet het voetveer ons over naar de Rijkelse Bemden, een van de beste broedvogelgebieden in Nederland. Dan wandelen we door het op een rivierduin gelegen bosgebied De Donderberg, waar de Swalm in de Maas uitmondt. Via het gehucht Rijkel keren we terug naar het startpunt in Beesel.

Deze rondwandeling maakt gebruik van het Wandelroutenetwerk Beesel
(rood-gele markering)

Routebeschrijving via knooppunten

1 – 25 – 30 – 40 – 41 – 42 – 31 – 10 – 12 – 13 – 75 – 73 – 74 – 83 – 82 – 81 –
76 – 77 – 9 – 72 – 70 – 71 – 98 – 95 – 94 – 93 – 42 – 35 – 38 – 50 – 52 – 75 –
67 – 94 – 66 – 60 – 61 – 62 – 27 – 1

Routebeschrijving

1. Voor deze rondwandeling vertrekken we vanaf de Markt in het centrum van het in Midden Limburg gelegen Beesel. We starten bij KNP1 met het infopaneel van wandelroutenetwerk Beesel. Vanaf de Markt gaat onze route langs etablissement De Troubadour tot aan de eerste straat naar links, waar we de Cruysbergstraat volgen. Aan het einde op de T-splitsing slaan we linksaf de Ruys van Splintersingel in. We komen aan de oostelijke rand van Beesel met even verderop bij het Mariakapelletje de toegang naar Kasteel Nieuwenbroeck. Het loont de moeite hier even een kijkje te nemen! Terug op de Ruys van Splintersingel wandelen we met de klok mee tot aan KNP25. Hier slaan we rechtsaf langs de slotgracht na Kasteel Nieuwenbroeck en we volgen over de Kasteelweg de markeringen van het wandelroutenetwerk langs KNP30 naar het asfalt van de Bakheide. We slaan linksaf en verderop even rechts over het zandpad tot aan KNP40. Op het kruispunt van Bakheide met de Schansweg wandelen we naar links. Op de Schansweg slaan we voor het bosje rechtsaf om verderop het eerste pad linksaf in te slaan. Bij KNP41 gaat de route rechtuit over de onverharde Hoofdweg naar KNP42 op de

versiedatum: 04-12-2022

Waterloseweg. Linksaf komen we aan het einde op de Bussereindseweg in het buurtschap Bussereind. Op de Bussereindseweg gaan we rechtsaf en even verder slaan we bij huisnummer 47 linksaf de Muizenhoekerweg. We volgen opnieuw de markering van het wandelroutenetwerk. Het asfalt gaat over in een zandweg. We passeren de schuttersweide van Schutterij St.Georgius & St.Sebastianus en steken bij KNP21 de Rayerveldweg over. De route voert door agrarisch gebied waar rozen, tarwe, aardappelen, bieten en maïs verbouwd worden. Na bijna 2 kilometer komt Reuver in zicht.

2. Bij KNP10 slaan we op de T-splitsing linksaf, de Hovergelei in. Bij de Mariahoeve steken we de Beeselseweg over en volgen meteen bij KNP12 de markering van het wandelroutenetwerk naar rechts (Hoendercampweg). Even verderop passeren we de wijngaard van Hoeve Roozendael op het gelijknamige landgoed. Op de T-splitsing bij KNP13 gaat onze route naar links over de Roozendaelseweg langs Bed & Breakfast' Hoeve Roozendael. Bij KNP75 steken we de onverharde Walsbergweg over en wandelen voorbij Recreatiepark De Lommerbergen van Landal GreenParks. Uiteindelijk komen we op de Kesselseweg en gaan bij KNP73 naar rechts. Tegenover het woonhuis nr. 41 slaan we de onverharde weg in. Op de 5-sprong aangekomen bij KNP74 houden we richting KNP83 aan. Over deze Sangersweg leidt de route ons naar de Lambertuskapel bij KNP83 staat. Vanaf St. Lambertuskapel vervolgen we de wandeling over het onverharde bospad tot we verderop de kruising van Oude Veerweg en Berkenweg bereiken. Aangekomen bij KNP82 gaat de route even verderop naar links door het bos tot we bij KNP81 uitkomen. Hier kiezen we de markering naar links. Dit pad staat op de kaart vermeld als Vissersweg. We laten nu het bosgebied achter ons en komen in open terrein met uitzicht op het aan de overzijde van de Maas gelegen oude Maasdorp Kessel. Waar de Vissersweg overgaat in de Oude Veerweg hebben we een panoramisch zicht op Kessel. De Oude Veerweg volgend komen passeren we KNP76 en KNP77 tot we bij KNP9 op de Kesselseweg staan bij de veerpont die ons als voetganger naar de overkant van de Maas brengt.

3. Aangekomen op kade aan de Kesselse zijde bij KNP72 brengt ons een kort klimmetje naar KNP70 naar de kruising met de Veerpad en het pleintje Veers. De route gaat linksaf langs het in 1769 gebouwde Oude Veerhuis. Op de Y-splitsing Bij KNP71 en het wegkruis wandelen we naar links de Haagweg, die hoog op de oever van de Maas in zuidwestelijke richting verloopt. We komen langs KNP98 en hebben aan de linkerzijde een wijds uitzicht op de Maas. Er volgt een traject langs industriegebied en voorbij de Neptunusstraat wandelen we bij KNP95 rechtuit over het fietspad, dat ons bij KNP94 in het buurtschap Kessel-Eik langs het Bedrijf Kuypers Kessel naar het kruispunt met de Maasstraat brengt. Bij KNP93 komen we bij twee kapellen, een ruïne van een kapel uit 1892 en aan de overkant een moderner veldkapelletje. Op het kruispunt van Haagweg en Maasstraat slaan we linksaf, waar de brede veldweg eerst een bocht naar rechts maakt en verderop naar links en rechts. We komen nu in Natuurgebied De Weerdbeemden van Staatsbosbeheer. De route loopt langs de kleigaten door weiland en bosgebied met op verschillende plekken zicht op de Maasplassen en op de Maas. We wandelen bij KNP42 linksaf richting KNP43 waar we aan de bosrand het pad ons linksaf inslaan. We wandelen rond de Musschenberg naar het fietspad bij KNP35. De route gaat nu via het bruggetje over het gekanaliseerde beekje de Neers, die hier in de Maas uitmondt. De kanaaldijk (Schoor) leidt ons naar KNP38 in het buurtschap Hanssum bij Neer.

4. Het voetveer zet ons opnieuw de Maas over. Op de andere oever wandelen we langs de Rijkelse Bemden in de richting KNP50 in het gehucht Rijkel. Voorbij het particuliere kapelletje, toegewijd aan O.L.V. van Lourdes komen we aan KNP50, waar de route rechts richting KNP52 (Donderweg) gaat. Voorbij de kapel Onze Lieve Vrouw van Smarten onder een knoestige lindeboom slaan we rechtsaf het natuurgebied Donderberg in. We volgen de routemarkeringen langs KNP52, KNP75, KNP67 naar KNP94 door een bosgebied langs een dode Maasarm en hebben zo nu en dan zicht op de sterk meanderende Swalm. Bij KNP94 staan we op de onverharde de Gubbelsweg, die we naar links volgen om bij KNP66 rechtsaf het gehucht Rijkel in te lopen. Op de Frankische driehoek rechtsaf bereiken we KNP60 en wandelen voor het bord 'Einde Bebouwing' rechtsaf de Caeffertweg in om bij KNP61 linksaf te slaan. Onze wandelroute gaat nu door open landbouwgebied langs KNP62 over de Bovenste Solbergweg, een zandpad dat ons in noordelijke richting naar Beesel leidt. Opvallend is hier naast de gebruikelijke routemarkering van het wandelnetwerk de markering van het Huurvaarderspad, een Beesels Ommetje. Op het landweggetje richting Beesel splitst zich na bijna een kilometer in de Bovenste Solbergweg naar links en de Onderste Solbergweg naar rechts. De routemarkering leidt ons linksaf langs het sportcomplex, waar uitkomt in de Burgemeester Janssenstraat. Waar deze beide weggetjes weer samenkomen worden we naar rechts geleid naar KNP27 rondom een vijver en bereiken we naar rechts de Burgemeester Janssenstraat. Naar links wandelen we deze straat uit en komen op de Markt, waar we deze rondwandeling in de omgeving van Beesel zijn gestart.

Praktische informatie

Lengte van de wandeling
20 km

Start- en eindpunt
Eetcafé De Troubadour
Markt 7
5954 BH Beesel
Parkeerplaats
o Markt, 5954 BH Beesel

Openbaar vervoer
o Bus 66 Arriva Roermond - Venlo, Bushalte Markt, 5954 BH Beesel

Horeca onderweg
o Eetcafé De Troubadour, Markt 7, 5954 BH Beesel
o Café-Restaurant Mert 5, Martk5 5, 5954 BH Beesel
o Eethuis De Rozentuin, Beeselseweg 27, 5995 AP Kessel
o Op enkele punten onderweg zijn banken en picknickplaatsen ingericht.

Achtergrondinformatie

Beesel Mariaplein

Op het naast de Markt gelegen Mariaplein vinden we een viertal keramische, religieuze taferelen op van Beeselse kunstenaar Piet Schoenmakers (1919-2009). Deze kunstwerken uit 1956 heeft hij oorspronkelijk gemaakt voor de inmiddels gesloopte Petrus en Pauluskerk in Haarlem en zijn hier in 2002 geplaatst. Niet vreemd dat dit werk naar hier is teruggekeerd. Beesel is immers nationaal en internationaal bekend vanwege zijn keramiek. In 1923 start hier St. Joris keramische industrie, een onderneming die nog steeds bestaat en nu met name voor de bouw werkt. In de jaren 1930 tot 1960 heeft St. Joris kunstateliers naast werk voor kerken en de openbare ruimte ook gebruiksgoed en vazen vervaardigd onder de naam Terraco. Kunstenaars als Piet Schoenmakers (1919-2009), Mathieu Boessen (1912-1998) en Frans Lommen (1921-2005) hebben hier gewerkt. Ook Handwerk Loré (1955-1981) en Ciro Keramiek zijn actief geweest in Beesel.

Kasteel Nieuwenbroeck

Het omgracht kasteel met de naam 'Nieuwenbroeck' komt voor het eerst voor in een akte van 1563 waarin als eigenaar Graaf Johan van Holthuysen en diens gemalin Helwich van Holtmeulen worden genoemd. Zij verpanden in dat jaar de kasteelboerderij aan Aernout van Eijll en diens vrouw Alitgen van Schaik. Het complex bestaat uit een in het midden van de 16e eeuw opgetrokken bakstenen hoofdgebouw met twee haaks op elkaar staande vleugels en een lagere haakse aanbouw met trapgevels met Renaissance vensteromlijstingen. Toegang verschaft de vrijstaande poortvleugel met een torenvormig ingangspaviljoen in het midden. Boven de poort zien we een fronton met gebeeldhouwd alliantiewapen en op het schilddak van dit middengedeelte twee windvanen (1731). In het hoofdgebouw bevindt zich o.a. een stucplafond in Lodewijk XVI-stijl en een bordessteektrap met balusterleuning. Het huidige uiterlijk is mede tot stand gekomen door verbouwingen die zijn uitgevoerd door de familie Bosman (ca. 1730) en familie De Collignon (ca. 1760). Later komt het kasteel in bezit van de familie Ruys en familie Ghyczy-Von Kempis. In 2005 heeft er nog een restauratie plaats gevonden. Het kasteel en de bijgebouwen staan met een tweetal siertuinen op een rechthoekig omgracht terrein. Het bijbehorende park, dat zich zowel binnen als buiten de gracht bevindt, is in de 19e eeuw nieuw aangelegd in late landschapsstijl.

Lambertuskapel

De kapel is toegewijd aan de H. Lambertus (ca. 653-708), die als zendeling onder de Toxandriërs, de bewoners van het Frankische Rijk in het gebied tussen Maas, Schelde, Dijle en de moerassen van de Peel, heeft gewerkt. Vanaf ongeveer 670 tot aan zijn dood is hij bisschop van Maastricht. Volgens de overlevering zou hij op deze plaats gepredikt hebben in een kleine door hem gebouwd Middeleeuws zaalkerkje. Mogelijk is de kapel in de 12e of 13e eeuw herbouwd als parochiekerk van Reuver door de Graven van Kessel, die hier aan de oevers van de Maas uitgestrekte bezittingen hebben. In 1830 stort de oude kapel in en rond 1834 worden tussen de resten van de kapel diverse munten gevonden, waaronder twee deniers van Graaf Floris IV van Holland (1210-1234). De vondst van schedels en andere beenderen lijkt te wijzen op de aanwezigheid van een kerkhof. In 1845 wordt op de plek van de voormalige St. Lambertuskapel een herdenkingskapel gebouwd. In 1899, drie jaar na het 12e eeuwfeest van Lambertus, wordt op de St. Lambertusheuvel vóór deze kapel uit maaskeien een grotere Neogotische kapel gebouwd.

Oorlogsmonumenten

In Kessel staat direct aan de route op de veerstoep op de Beeselse oever van de Maas een met maaskeien gemarkeerde luisterplek van de Liberation Route Europe ter nagedachtenis aan de veerramp op 11 november 1944. Hierbij kwamen dertien mensen om het leven: zeven inwoners van Belfeld en zes Duitsers. Het veer tussen Beesel en Kessel zonk destijds bij een gedwongen graantransport door ondeskundig gebruik van de Duitse bezetter. Aan de overzijde van de Maas, direct aan de rechterzijde even verderop aan de Oppe Loswal vinden we het monument Lancaster HK 569. Hier ligt de crashsite van de Avro Lancaster Mk I HK569 AA-Q van het 75 Squadron RNZAF, die hier op 21 juli 1944 om 1.25 uur neergestort is. Het toestel is die avond opgestegen vanaf Mepal, Cambridgeshire in Engeland voor een raid op de Fischer Tropsch olieraffinaderij in Homberg Duitsland. Aangevallen en zwaar beschadigd door de Duitse nachtjager van Oberleutnant Dietrich Schmidt van het 8/NJG1 vliegt de zwaar beschadigde en brandende bommenwerper richting Reuver om op de Maas te landen. Piloot Neil Douglas Davidson slaagt er niet in veilig te landen, raakt de oever en het toestel explodeert. Van de andere bemanningsleden komen ook navigator Sergeant Arthur Ernest John Goddard, radiotelegrafist Sergeant Douglas Corris, boordmecanicien Sergeant Robert Gerald Sloman, boordschutter Sergeant Raymond Stanley Lang, staartschutter Flight Sergeant Henry John Hiscox, bommenrichter Sergeant Thomas Gilbert Little. Sergeant Thomas Gilbert Little weet zich te redden met zijn parachute maar raakt hierbij zwaar gewond en wordt krijgsgevangen gemaakt. Hij overleeft in krijgsgevangenenkamp Mühlhausen WOII. Ter nagedachtenis aan deze gebeurtenis is op 21 juli 2011 voor de gevallenen een monument onthuld.

De Weerdbeemden

Dit natuurgebied ligt ten zuiden van Kessel-Eik waar het Maasdal overgaat van breed naar smal en het grenst aan de Musschenberg, een van oudsher natuurlijk gebied op een hoge zandrug met een hoogte van ruim 26 meter boven de aangrenzende Maas. Begin 19e eeuw bestaat het winterbed van De Weerdbeemden uit laaggelegen weilanden en lossen hooilandpercelen met lokaal struiken en hagen. Vanaf 1930 vindt hier op kleinschalige wijze kleiwinning plaats met kruiwagen, paard en wagen voor de fabricage van bakstenen in de nabij gelegen steenfabriek. In de jaren na de afgraving ontwikkelde de Weerdbeemden zich tot een zeer gevarieerd moerasgebied. Staatsbosbeheer is sinds 1985 eigenaar van een gedeelte van De Weerdbeemden en start een natuurontwikkelingsproject op met het Bedrijf Kuypers Kessel. De Weerdbeemden met de kleiputten ontwikkelt zich tot een gebied van 20 hectare met een prachtige rijkdom aan flora en een grote diversiteit aan broedvogels, vlinders, libellen, sprinkhanen en amfibieën. Het grasoppervlak wordt vanaf 2004 begraasd door een kleine kudde Galloway runderen.

